

Infrastrukturdepartementet
Kopia: Peter Kallioपुरो

Er referens
I2019/01058/TM

1(2)

Diarienummer
Utr 2019/31
Datum
2019-09-30

Remissvar: Längre lastbilar på det svenska vägnätet – för mer hållbara transporter

Trafikanalys har anmodats att yttra sig om rubricerande remiss och vill med anledning av det lämna följande yttrande. Av remissmissivet framgår att regeringen i första hand vill ha synpunkter på de förslag till författningsförändringar som Trafikverket föreslagit efter samråd med Transportstyrelsen. Vi har inget att invända mot dessa förslag. Vi bedömer det som särskilt angeläget att det görs tydligt för övriga trafikanter vilka fordon som är särskilt långa, och på vilka vägsträckor man kan förvänta sig sådana lastbilar i trafiken.

Trafikverket anser att det krävs en viss erfarenhet och utbildning för att framföra de längre lastbilarna på ett trafiksäkert sätt, och föreslår att transportbranschen ska ansvara för att fordonsägare och förare har relevant kompetens. Detta är enligt Trafikverket i linje med de önskemål som framförts av branschen. Trafikanalys menar att det bör övervägas om inte fortbildningen för yrkeskompetensbevis bör utökas med ett särskilt mål om säkert framförande av längre lastbilar (TSFS 2017:1) om dessa kommer att tillåtas.

När det gäller övriga synpunkter noterar vi att Trafikverket uppmärksammat att längre lastbilar kommer att öka vägtransporternas konkurrenskraft och kostnadseffektivitet. Förslaget förväntas därför leda till en överflyttning av gods från järnväg och sjöfart till vägtrafik, och även inducera nya transporter på väg. Enligt de underlagsutredningar som gjorts kommer ändå den ökade effektiviteten leda till sammantaget lägre energi-användning per tonkilometer och minskade klimatutsläpp. Om överflyttningen visar sig bli större än utredningarna räknat med torde dock dessa slutsatser inte stämma längre, och många av de positiva effekter som lyfts fram i målanalysen kommer inte att uppnås. I den nationella godstransportstrategin kommenteras också att en förutsättning för att de längre lastbilarna ska tillåtas är att de inte försvårar målet att flytta långväga godstransporter från väg till järnväg och sjöfart.

Trafikanalys menar därför att en förändring som tillåter längre lastbilar endast bör införas parallellt med införandet av andra styrmedel, som minskar risken för en omfattande överflyttning av godstransporter till vägtrafik. Exempel på styrmedel som skulle kunna vara aktuella är kilometerskatt, eller en breddad ekobonus för att stimulera till intermodala transporter där de längre sträckorna hanteras med sjöfart eller järnväg¹. Trafikanalys menar också att det skulle vara intressant att utreda om längre lastbilar bara ska tillåtas för fordon som framförs med särskilt låga växthusgasutsläpp, för att säkerställa klimatnyttan även om överflyttningen till vägtrafiktransporter blir större än beräknat.

Beslut i detta ärende har fattats av Eva Pettersson, efter föredragning av Anders Brandén Klang och Sara Berntsson. I den slutgiltiga beredningen av ärendet deltog även Krister Sandberg, biträdande avdelningschef.

Eva Pettersson
tf generaldirektör

¹ Trafikanalys (2019). En breddad ekobonus. Rapport 2019:1.
https://www.trafa.se/globalassets/rapporter/2019/rapport-2019_1-en-breddad-ekobonus.pdf